

POSTANOWIENIE

Dnia 16 listopada 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie z wniosku D. M.

przy uczestnictwie C. M.

o podział majątku wspólnego,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 16 listopada 2007 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestnika

od postanowienia Sądu Okręgowego w P.

z dnia 27 lutego 2007 r.,

- 1) odrzuca skargę kasacyjną,**
- 2) zasądza od uczestnika na rzecz wnioskodawczynie kwotę 1800 (tysiąc osiemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

W tzw. sprawach działowych obowiązek podania we wniosku o wszczęcie postępowania wartości przedmiotu sprawy (art. 511 w związku z art. 187 § 1 pkt 1 i art. 19 § 2 k.p.c.), a w apelacji - wartości przedmiotu zaskarżenia (art. 368 § 2 w związku z art. 19 § 2 i art. 13 § 2 k.p.c.), został zmodyfikowany przez art. 684, 567 § 3 i art. 619 § 1 k.p.c. Zgodnie z tymi przepisami, ustalenie wartości dzielonego majątku należy do sądu. Sąd *meriti* powinien więc zawsze tę wartość ustalić, działając z urzędu. Nigdy nie jest wiążące dla niego w tym względzie stanowisko współwłaścicieli (współuprawnionych).

Podobnie przedstawia się określenie wartości przedmiotu zaskarżenia kasacyjnego. Uczestnik postępowania o podział majątku wspólnego wnosząc skargę kasacyjną powinien wskazać w niej, zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c., wartość przedmiotu zaskarżenia. Wskazana wartość przedmiotu zaskarżenia nie jest jednak wiążąca dla sądu drugiej instancji, ani dla Sądu Najwyższego. Sądy te mogą poddać ją weryfikacji na podstawie akt sprawy z pominięciem zasad określonych w art. 25 i 26 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego: z dnia 24 maja 2001 r., IV CZ 20/01, nie publ., z dnia 21 listopada 2001 r., I CZ 152/01, LEX nr 54322, z dnia 6 listopada 2002 r., III CZ 98/02, OSNC 2004, nr 1, poz. 11, i z dnia 18 maja 2006 r., IV CZ 34/06, LEX nr 200867). Praktyczne znaczenie możliwości tej weryfikacji ujawnia się w szczególności w przypadkach oczywiście nieprawidłowego wskazania wartości przedmiotu zaskarżenia w zamiarze zapewnienia sobie dostępu do postępowania kasacyjnego.

W tzw. sprawach działowych wartością przedmiotu zaskarżenia jest wartość konkretnego interesu, np. rzeczy lub praw, których objęcie lub nieobjęcie podziałem skarżący kwestionuje (por. powoływane już postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2002 r., III CZ 98/02). Z reguły wartość ta nie przekracza – nawet gdy orzeczenie zakwestionowano w całości – wartości udziału skarżącego uczestnika. Tylko wyjątkowo jest inaczej, na przykład wtedy, gdy uczestnik podważa zasadę podziału (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia

5 kwietnia 2002 r., II CZ 25/02, LEX nr 54494, oraz z dnia 21 stycznia 2003 r., III CZ 153/02, OSNC 2004, nr 4, poz. 60).

Sąd Rejonowy w postanowieniu z dnia 17 października 2006 r. określił wartość dzielonego majątku na kwotę 640 400 zł, a Sąd Okręgowy w postanowieniu z dnia 27 lutego 2007 r. na kwotę 640 300 zł. Uczestnik postępowania zaskarżył postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 27 lutego 2007 r.:

1) w zakresie oddalającym wniosek uczestnika o ustalenie nierównych udziałów, czyli w zakresie zmieniającym rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego o tym, że udział wnioskodawczynie wynosi 40%, a uczestnika 60%,

2) w zakresie przyznającym wnioskodawczynie i uczestnikowi działkę nr 275 (o wartości 900 zł), działkę nr 274/9 (o wartości 1000 zł) i działkę nr 274/10 (o wartości 6 200 zł) na współwłasność w częściach równych, czyli w zakresie zmieniającym rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego o przyznaniu wymienionych działek na współwłasność wnioskodawczynie w 4/10, a uczestnikowi w 6/10 częściach,

3) w zakresie podwyższającym dopłatę uczestnika na rzecz wnioskodawczynie z kwoty 1120 zł do kwoty 64 300 zł.

W świetle powyższych danych dotyczących zakresu zaskarżenia kasacyjnego postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 27 lutego 2007 r., nie ulega wątpliwości, że prawidłowo ustalona wartość tego zaskarżenia nie odpowiada podanej przez uczestnika w skardze kasacyjnej kwocie 640 300 zł, lecz jest znacznie od niej niższa, a przy tym niewątpliwie także niższa od kwoty 150 000 zł, wyznaczającej dolny próg dopuszczalności skargi kasacyjnej w tzw. sprawach działowych (art. 519¹ § 2 k.p.c.)

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 3 w związku z art. 519¹ § 2 i art. 13 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji; postawę rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego stanowił art. 520 § 2 k.p.c.